

PsittaScene Vol 21 No 2, maj 2009
Översättning Tiina Håkans/Lars Persson
www.parrots.org
sweden@worldparrottrust.org

Innehåll

- 2 Från ordföranden
- 4 Amazonröster – Gulnackad amazon
- 6 Den unika – Blåstrupig ara
- 8 Alla i familjen; papegojornas familjetråd
- 12 Grundläggande fågelhälsovård – Hur vet jag om min fågel är sjuk?
- 15 Fältrapport – Framgång med fågelholkar – Rödpannad araparakit
- 16 Berg och dalbana – Uppfödning av Puerto Ricoamazon
- 18 PsittaNytt
- 19 WPT-kontakter
- 20 Papegojor i det vilda: Munkparakiter

Från ordföranden

Då och då är det bra, om än bara för en stund, att lägga bekymren i världen åt sidan och tänka positivt. Krig, sjukdomar och finanskris – det är lätt att känna sig maktlös. Låt oss få tid att njuta av livet med våra vänner, familjen och djuren vi delar våra liv med. Låt oss ta viktiga steg framåt för det vilda som vi bryr oss så mycket om, såsom de puertoricanska papegojorna du kan läsa om på sidan 16. Ett annat skäl att bli glad över är att World Parrot Trust firar sin 20e årsdag i år! Jag skulle uppskatta mycket att få välkomna dig till WPTs hem - Paradise Park i Cornwall för våra två dagars firande. Läs mera om detta på www.parrots.org/invitation. Jag ser framemot att visa dig runt i parken, lyssna på personer med många års erfarenhet, sådana som Carl Jones som kommer att berätta om sitt livsverk i bevarandet av olika papegojarter, EB Cravens med sin rikedom av kunskap om papegojors hälsa och beteende, Sam Williams om sin forskning i fält och WPT-direktören Jamie Gilardi med nyheter från projekt han har besökt världen över. Jag föreställer mig en varm sommarkväll sittande i våra vackra trädgårdar, lyssnande på jazz ackompanjerad av alla slags fågellåten. Vi kommer att ta del av ny forskning rörande bevarandet av papegojor, utbyta idéer om voljärers design, jämföra åsikter om papegojskötsel samt diskutera och ta initiativ till nya planer hur vi kan hjälpa våra favoritfåglar. OK, vi kan inte ändra världen genom bara positivt tänkande, men när min far Mike Reynolds för nu många år sedan startade World Parrot Trust inspirerade han oss till att ge behövlig praktisk hjälp till dussintals papegojarter. Låt oss ta detta tillfälle att komma tillsammans och fira denna fantastiska värld med papegojor som berikar våra liv!

Alison Hales
Ordförande

På våra omslag

Främre Den gulnackade amazonpapegojan (*Amazona auropalliata*) som en gång var utbredd över hela Centralamerika är en av de mest ikoniska papegojorna i regionen. Den har drabbats hårt av handel och habitatfragmentering och har försvunnit från en stor del av sitt tidigare utbredningsområde. Utbildning i samhället har positiv inverkan på de gulnackade papegojornas situation i Costa Rica och ny forskning visar på hur de kan lära sig nya sätt att kommunicera i de vilda populationerna. Se Amazonröster, sidan 4. © Hugo Cobos

Bakre Munkparakiten (*Myiopsitta monachus*) är den enda papegojarten som bygger bo av kvistar. Denna fågel och flockmedlemmarna utnyttjar här nedre delen av ett enormt Jabirustorkbo. Det är möjligt att de tillfällen som skapas av Jabirustorkarna (*Jabiru mycteria*) har betydelse för utvecklingen av munkparakiternas bobyggande. © Jamie Gilardi

sidan 3 – **Citat:** ...”Vi visste att vi måste agera för att reducera boplundring och vi visste att vi var tvingade att involvera så många som möjligt i lokalbefolkningen.” Amazonröster, sidan 4

Amazonröster - Att kombinera vetenskap och bevarande i norra Costa Rica

Av Alejandro Salinas, New Mexico State University

Jag visste inte vad som väntade mig då jag förberedde ett samtal om den gulnackade amazonpapegojan (*Amazona auropalliata*) med cowboys i Costa Rica. Människorna i Guanacaste ansåg sig själva som tuffa som kunde uthärda hetta, torra och de kraftiga regnen i norra Costa Rica. Lyckligtvis gick allt fantastiskt. De var inte bara intresserade av mitt budskap utan de avbröt med frågor och berättade egna historier. Då jag talade med dem hördes en bekant röst. Det var Jose, en av arbetarna på denna ranch. Han frågade, “Vad hände med de gulnackade amazoner du lämnade här”? Jose var mycket intresserad av experimentet jag berättade för honom om vid föregående besök. Jose med sitt intresse var viktig för mig.

Att söka allierade. Det område som Jose arbetar i och i vilket vi samtalade om att medvetandegöra bevarandet, är ett viktigt häckningsområde för gulnackade papegojor. Det är emellertid välkänt även för boplundrare. Mer eller mindre alla ägg togs på denna plats varje år och endast de bon som var mindre tillgängliga lämnades i fred. Vi visste att vi måste agera för att minska boplundringen och vi visste också att vi måste involvera så många som möjligt i lokalbefolkningen. Programa de Investigacion Biologica (PEB) of the Area de Conservacion Guanacaste, Santa Rosa Park och World Parrot Trust blev våra allierade i utvecklingen av ett utbildningsprogram i ett försök att stoppa boplundringarna i området. PEB-ACG är en viktig länk mellan samhället och den forskning vi utför, eftersom de involverar lokala skolor. Några studenter deltar till exempel i en hel dag som handlar om papegojor, där studenterna besöker bon i fält och får WPT-armband (se PS Vol 19, No. 3 May 2007). Trots framgången i att öka medvetandet hos barnen saknades en viktig aktör i våra ansträngningar, nämligen de cowboys som flackade runt i området och förflyttade boskapen från en plats till en annan och som kunde se dessa vackra fåglar varje morgon. Vi visste att vi behövde få med dessa cowboys i våra ansträngningar att skydda papegojorna som lokalt kallas “loras.” På grund av sin kontinuerliga närvaro i området kunde de visa var bona var och underrätta oss om det var främmande personer i området som letade efter bon. Vi ville få dessa “sabaneros” (det lokala namnet för cowboys) att förstå det kritiska läget för dessa ”loras” och behovet av skydd samt vikten av gemensamt samarbete för dessa fåglars bästa. Under mitt samtal kunde jag inte undgå att märka att en av arbetarna bar ett WPT-armband vi hade givit till studenterna föregående år. Det var en angenäm känsla att våra aktioner nått så pass långt och att budskapet spridits från barn till föräldrar. Detta visade att ytterligare en hade allierat sig med oss i våra ansträngningar och att ytterligare ett par ögon skulle bevaka bona.

Tala dialekt. Under min föregående fältarbetsperiod talade jag med Jose om “loras” dialekter här i Costa Rica, och att vi tänkte förflytta individer från områden med en dialekt till ett annat

för att se om de förflyttade fåglarna tog upp den nya dialekten. Jose var fascinerad med detta om dialekterna. Denna vackra papegojart har ett särskilt sätt att kommunicera i varje region. Populationer som finns på några kilometers avstånd från varandra kan ha fullständigt skilda tonfall. Människor som reser från Nicaragua till Costa Ricas huvudstad San Jose måste passera två dialekter. Jose tyckte det var särskilt spännande att få reda på att det fanns en annan dialekt i Nicaragua. Min rådgivare, Tim Wright, hade tidigare klarlagt att då häckande par svarar varandra (ett slags rop mellan hane och hona) från samma dialektområde är det mycket starkare än svar från en annan dialekt. Dessa rop är så skilda att även ett otränat öra kan höra om det är den ena eller andra dialekten. Om de dessutom har så olika karaktär skulle dialekterna kunna verka som barriärer för förflyttning mellan de olika dialektområdena. Emellertid visar genetiska analyser att individer faktiskt rör sig mellan de olika dialektområdena för att finna platser att slå sig ner på. Dessa papegojor är lättlärd och de kan imitera ljud på ett otroligt sätt. Så om spridning är trolig så tycks också inläring av nya rop vara möjlig. Idén med detta spridningsexperiment var att finna bevis för att en främmande papegoja vokalt kan lära sig lokala dialekter. Oavsett individens inbördes dialektvariationer tycks varken dialektgränser eller olika sorters rop att förändras med tiden. Om jag kunde finna individer som ljudmässigt anpassar sig till den lokala dialekten efter att ha förflyttats skulle jag få bevis för att den gulnackade amazonen anpassar sig i användandet av dialekter. Och det hände också att vi fann bevis för detta hos en unge.

Kelly. Vi förflyttade flera gulnackade amazoner över dialektgränser, även då en unge som min fältassistent kallade "Kelly". Åtskilliga veckor efter förflyttningen hade Kelly inte varit särskilt aktiv då plötsligt Shannon och Holly (två av mina fältassistenter) kom mycket upphetsade till mig. De hade sett vad som tycktes vara två andra fåglar i samspråk med Kelly. Denna fågel hade blivit speciell för oss därför att den varit svår att spåra och då den sågs gav den oss intressanta och ibland underhållande observationer. Den mest givande dagen med Kelly var när vi fick klart för oss att fågeln hade ändrat sitt rop till den lokala sortens i norr. Kelly var en unge som förflyttats från det södra dialektområdet till det norra och sex veckor efter frisläppandet ropade den "wawas" – vilket är papegojornas kontaktrop i det norra området. Holly och jag spårade Kelly till kanten av en liten flod där vi fann två fåglar som lekte med varandra och det fanns inga andra fåglar i närheten. Vi kunde inte se vilken fågel som bar sändaren men signalen kom från paret. De flög fram och tillbaka innan de slog sig ner i ett träd. Snart förenade sig tre andra fåglar med dem. Ett par flög, sedan det andra och lämnade vår fågel ensam för en stund. När den så flög till övernattningsstället utstötte den "wawas" medan den flög. Vi kunde tydligt se sändaren som var fastsatt vid fågelns hals. Denna händelse med Kelly var spännande och oväntad och jag glömde nästan att spela in dessa nya rop. Vi var fullständigt hänförda och nästa dag letade vi efter Kelly igen för att samla bevis för anpassningen. Vi fann fågeln ensam vid kanten av en annan flod i samma område. Denna gång blev våra observationer ännu mera givande. Kelly hade slagit sig ner i ett högt träd. Efter en stund närmade sig en annan fågel och kallade på Kelly. Kelly svarade och gjorde den sällskap i luften. Båda flög några meter till den andra sidan av floden och efter flera minuter återvände de till platsen där vi först såg dem. Kelly satte sig på ett högt träd helt utan blad och ropade och den andra fågeln satte sig på en högre belägen gren. Solskenet lyste direkt på Kellys sändare så vi kunde se den glittrande i guld samt den vridna antennen. Plötsligt fick vi en annan överraskning då den omärkta fågeln började mata Kelly. Det tycktes som den nya ungen hade funnit en partner, eftersom detta beteende vanligen indikerar ett tydligt band mellan två individer. Jag talade med Jose ytterligare en gång efter det samtal jag fört för att påverka situationen i området och göra befolkningen medveten men detta skedde innan jag hade fått klart för mig om Kellys anpassning. Nästa gång jag samtalar med honom kommer han att bli mycket förvånad över våra resultat. Om vi har tur kommer vi att få fler intresserade som Jose. Vi behöver fler allierade från hela Guanacaste som är intresserade av bevarandet av dessa fantastiska fåglar som gav oss glädje och nöje men samtidigt oro.

(Övers. anm. LP: Jag har själv två gulnackade amazonpapegojor och kan intyga att de är mycket intelligenta, sociala, lättlärd och tillgivna men kan också vara tuffa och hårdföra så de är inga nybörjarfåglar.)

Anmärkning: Utbildning i samhället om där förekommande lokala papegojor har visat sig vara av stor nytta och ge resultat. Costa Rica-cowboys håller inte bara ett vakande öga mot boplundring utan finner också forskningen intressant. Experiment visade för första gången att förflyttade gulnackade amazoner kan lära en ny dialekt då de förflyttats till ett nytt område.

Único – den unika

Av Igor Berkunsky

I en skimrande turkos och gulfärgad kaskad av färger lyfte en ung ara.

Det finns få mera spännande och spektakulära saker än att se en ara flyga för första gången. Allt hade gått bra för denna blåstrupade araunge (*Ara glaucogularis*) – hans föräldrar hade valt en stor boplat och hans mamma ruvade ägget med honom i och båda föräldrarna vårdade honom och gav honom alla sorters fröer och frukter. Men “Único”, som han kom att bli känd som, hade ett stort problem. Hans högra vinge var lite skadad, och han kunde inte veckla ut den riktigt för att kunna flyga. För de flesta vilda papegojor skulle förlusten av en unge vara allvarlig, men för Único (“oo-nee-koh” som betyder unik) var situationen särskilt speciell. Han var inte bara den enda ungen utan han var dessutom den enda blåstrupiga araungen under 2008. Inget av de andra bobyggande vilda parens ägg kläcktes och de flesta lade till och med inte ens ägg! Hur kunde det komma sig? Som vi har rapporterat många gånger de senaste sju åren har World Parrot Trust arbetat i Bolivia med denna spektakulära fågel – den mest sällsynta vilda aran – för att lokalisera, skydda och hjälpa bobyggande par att producera så många ungar som möjligt. Vi gör det genom att utveckla ett antal verktyg för bevarande av vilka många utvecklats för just detta projekt såsom uppgradering av existerande bon, installation av nya holkar, skydd av bon och ungar från rovdjur samt att ge ungar medicinsk hjälp och näring då det behövs. Förra säsongen (2007) betalade sig våra år av arbete med ett uppfödningsskäl rekord om tio flygfärdiga ungar. Och för första gången någonsin såg vi tre blåstrupiga araugor komma ut från ett enda bo. Efter denna händelse med tre ungar från ett bo kom den sorgliga uppfödningen 2008 som en chock. Vi hade endast upplevt en liknande situation en gång tidigare, och det var då denna arts primära födokälla motacú-palmen inte gav frukter. Det visade sig att 2008 var ett av de torraste kända åren så det var inte särskilt förvånande att palmerna inte blommade och gav frukt. Faktum är att nästan alla andra parakiter, amazoner och aror som levde i området inte heller födde upp ungar, antagligen med hopp om att det skulle finnas mer mat nästa år. De blåstrupade arorna hade olyckligtvis ingen tid att förlora. För en kritiskt hotad art är varje unge och varje uppfödningssäsong en viktig del i hoppet om deras återhämtning. De återstående 15-20 vilda paren som försöker föda upp ungar goda år är spridda över en vidsträckt, säsongsmässigt översvämmande region, ungefär av Wales eller två gånger staten Connecticut storlek. För att populationen ska växa till sig och återhämta sig måste dessa återstående par inte bara lyckas med uppfödandet år efter år utan deras ungar måste även växa till sig, finna andra tillgängliga aror av rätt kön och ålder och bilda par. I ett så vidsträckt område med så få producerade ungar varje år är det en utmaning att finna en annan ara. Att finna just den rätta fågeln är ytterligare en svår utmaning. Även då är inte svårigheterna över, eftersom det nya paret måste finna en passande och tillgänglig boplat och få alla andra detaljer klara, innan de kan få egna ungar och få populationen att växa.

Vi ser skydd och stöd av vilda fåglar som högsta prioritet, men full återhämtning under rådande omständigheter är kanske inte möjlig. Det kan vara alltför många utmaningar. Mera intensivt arbete med bon för att minska plundringsrisker kan vara en avgörande lösning. Men i slutändan kan det vara nödvändigt att se till att omhändertagna och privat uppfödda fåglar

får kontakt med sina vilda vänner och fylla ut några av de vidsträckta områden i Bolivia som nu är utan dessa fåglar och eventuellt göra det lättare för dem att finna ideala partners och att häcka framgångsrikt för att slutligen få arten att åter nå en stabil nivå. För Único har historien just börjat. Han omhändertats just nu och kommer förhoppningsvis att senare bli en utbildningsambassadör för sin vilda familj. Få bolivianer har någonsin hört eller ännu mindre sett en blåstrupig ara. Vi hoppas att Único kommer att ändra på detta och hjälpa lokalbefolkningen och internationella turister att förstå hur värdefulla dessa fåglar är och hur prekär deras situation idag är. Vi arbetar också för att finna en hona till honom i hopp om att han en dag ska föda upp egna ungar som kan flyga fritt över Bolivias savanner och skogar. Vårt arbete att förhindra utrotningen av den blåstrupiga aran har blivit möjlig genom bidrag från papegojentusiaster runt om i världen. Med din generositet kan vi få in forskare i fält för att finna och skydda bon, installera holkar, mata ungar och se till att de blir flygfärdiga. För att stödja och lära mer om vårt arbete med att rädda den blåstrupade aran, v.v. se www.parrots.org/bluethroats.

Alla i familjen - Papegojornas familjetråd

Av Timothy F. Wright och Erin E. Schirtzinger, Biology Department, New Mexico State University

Papegojfamiljens ursprung har länge varit en gåta. Med sina korta och kraftiga kroppar, köttiga vaxhud, starkt böjda näbbar och klätterfötter (två tår framåt och två bakåt) är papegojorna (*Psittaciformes*) lätta att urskilja från alla andra fågelordningar. Emellertid har likheter i kroppsformen gjort det svårt för taxonomer att komma fram till sambanden i relationerna mellan olika släkten och arter. I några fall har det varit svårt att bestämma om olika populationer representerar specifika arter eller om det helt enkelt är resultatet av variationen inom en enda art. Identifieringen av sådana speciella arter är viktig för ett effektivt bevarande. Om genetiskt bevis visar att en liten subpopulation av en vitt spridd art faktiskt är en egen art, då får bevarandet av denna nya sällsynta art en extra hög prioritet. En sådan upptäckt kan också leda till ändringar i uppfödningsspraxis i zoologiska trädgårdar och hos privata uppfödare. Tillsammans med dessa praktiska åtgärder är förståelsen för gruppens utvecklingshistoria värdefull för biologer som önskar bättre förstå allt det som gör papegojorna så intressanta, såsom deras långa livslängd, färggranna fjäderdräkt, skarpa intelligens och vokala färdigheter.

För att kasta ljus på de märkliga släktskapen mellan papegojor, har vi i åtskilliga år arbetat med att skapa ett familjetråd som visar papegojornas evolution (fylogeni) baserad på genetisk information insamlad med modern molekylär teknik. För att få ett brett register av olika arter av papegojor samarbetade vi med ett internationellt lag av vetenskapsmän och veterinärer. De legala svårigheterna med att transportera papegojprover (vanligen bevarat blod eller fryst vävnad) ledde i slutändan till att en av oss (Erin) reste till vart och ett av dessa främmande länder för att utföra nödvändigt laborativt arbete för insamling av genetisk data. Våra ansträngningar runt jorden resulterade i ett stort familjetråd (figur 1) som inbegriper representativa arter av 69 av de 82 igenkända släkten. Att tolka släktskapsträd kan vara svårt för en som inte är van och därför ger vi nedan några grundläggande svar på frågor om trädet och om de utvecklingstrender som visas.

1) Hur läser man ett släktskapsträd?

Släktskapsträdet kan ses som ett familjetråd med ättlingar som grenar sig utåt från en enstaka mera ålderdomlig art. Trädspetsarna utgör (till höger i figur 1) nutida arter. Platserna där två grenar möts kallas noder och representerar den siste gemensamme föregångaren av dessa två levande arter. Vid spetsen av ett släktskapsträd, t.ex. stället där grenarna leder från den rosenhuvade dvärgpapegojan, "Peach-faced Lovebird" (*Agapornis roseicollis*) och blåkrona, "Blue-crowned Hanging Parrot" (*Loriculus galgulus*), är mötet noden och representerar den siste gemensamme föregångaren av dessa två arter. Alla grenarna som kommer från en nod

mot spetsarna på högra sidan av trädet är ättlingar från den föregångaren och arterna vid slutet av dessa grenar är således mera nära besläktade med varandra än de som kommer från en annan nod. Längden på grenarna som separerar en nod från en spets, eller två noder från varandra, representerar graden av evolution/utveckling mellan dessa noder. I vårt visade fall representerar grenarnas längd graden av genetisk förändring som kan ses mellan de provtagna DNA-sekvenserna.

2) Hur valdes arterna i trädet ut?

Våra arter valdes för att representera så många av våra existerande papegojsläkten som möjligt. Vårt val av vilka arter som skulle användas inom en släkt berodde vanligen på tillgängligheten av lämpliga prov för genetisk analys, antingen ett vävnadsprov från en fågel på ett museum eller från en levande fågel från ett zoo från vilken vi kunde få ett blodprov.

3) Vilka är de närmaste släktingarna till papegojorna?

Fåglarna i vårt träd som inte är papegojor i vårt träd är en uggle, en sångfågel, en noshörningsnäshornsfågel, en hackspett, en gök, en musfågel, en falk och en duva. Dessa valdes för att de vid olika tidpunkter har ansetts vara de närmaste släktingarna till papegojor antingen beroende på kroppsform eller genetisk fakta. De är rasttrade i grått och grenar ut sig från den mest basala noden, vilken representerar den gemensamma föregångaren till alla dessa fågelordningar. I detta särskilda träd grenar falken och sångfågelarten ut sig från samma nod som leder till alla papegojor, vilket skulle visa att de är de närmaste släktingarna till papegojor. Detta resultat är emellertid inte i enlighet med vad som erfarits i andra träd som vi konstruerade med hjälp av annan data eller med andra olika metoder att konstruera träd. Vidare visar andra nyligen publicerade resultat baserade på ett större material från fågelordningar motsägande resultat avseende vilka som är de närmaste släktingarna till papegojorna. Denna fortsatta osäkerhet antyder att papegojorna faktiskt är en urgammal ordning av fåglar som skildes från föregångarna till andra moderna fåglar för mycket länge sedan, kanske för så länge sedan som för 80-90 miljoner år sedan under den geologiska perioden krita. Identiteten hos de närmaste släktingarna förblir en gåta som väntar på sin lösning.

(Övers. anm. LP: den geologiska perioden krita omfattar tiden 145-65 miljoner år och efterföljs fram till nutid av paleogen, neogen och pleistocen tid. Den tidiga fågelföregångaren, den s.k. urfågeln Archaeopteryx är ca 150 miljoner år gammal från perioden yngre jura.)

4) Vilka är de äldsta papegojorna?

Om man går igenom trädet från den basala noden som sammanbinder papegojorna från icke-papegojor så ser man att den första papegojgruppen som delar upp sig från de gemensamma föregångarna till papegojorna är en grupp (eller klad) av Nya Zeeländska papegojor bland vilka ingår kean och kakapon (röd klad i figur 1). Denna uppdelning visar att denna grupp är den mest avlägsna relativt övriga papegojor, och detta har intressant innebörd för papegojornas geografiska ursprung, eftersom Nya Zeeland är en av de första landbitarna som separerade från den urgamla superkontinenten Gondwana för omkring 82 miljoner år sedan. Detta stöder en gammal hypotes att föregångarna till moderna papegojor hade sitt ursprung på denna kontinent och att den nutida fördelningen av papegojor i Australien, Sydamerika, sydöstra Asien och Afrika till stor del kan förklaras av den följande uppdelningen av denna superkontinent till dagens kontinenter.

5) Jag trodde att kakaduorna var de mest urtida papegojorna?

Många tror att kakaduor har den mest äldsta härstamningen hos papegojor, vilket baserats på några unika anatomiska karaktärer (inkluderande deras uppräta tofsar), men denna hypotes stöds inte av våra genetiska data. De var nästa grupp att avskiljas efter Nya Zeeland-arterna och utgör specifikt en distinkt grupp enligt den genetiska datan (orange klad).

6) *Vad kommer härnäst i trädet?*

Om man följer trädet uppåt från noden som leder till kakaduor, ser man ett stort antal noder skiljda av korta grenar som visar att det var en snabb diversifiering av papegojorna som ledde till moderna grupper som lorier, de neotropiska papegojorna, de afrikanska papegojorna och olika grupper som finns i Australien och Asien.

7) *Varför tycks några grupper ligga oordnat?*

Det finns några uppenbara överraskande saker i papegojornas familjeträd. En sådan är att undulaten inte är nära besläktad med rosellas, bluebonnets (*Northiella haematogaster*) och andra Platycercine-parakiter (plattstjärtparakiter) i Australien. Istället är den medlem i en klad som inkluderar kilstjärtlorier och fikonpapegojor (blågrön färg). De afrikanska papegojorna bildar inte heller en enda klad utan gråpapegojan och papegojorna av släktet Poicephalus är nära besläktade med varandra, medan vasapapegojan på Madagaskar separerade tidigare i trädet och dvärgpapegojorna (Agapornis) är i en helt annan klad som också inkluderar fladdermuspapegojorna i Indonesien (Loriculus) och den udda guaiaberon (filipinsk dvärgädelpapegoja; *Bolbopsittacus lunulatus*), endast funnen på Filippinerna (toppklad i magenta). Detta visar att Afrika kan ha koloniserats av papegojor av olika härstamning vid skilda tidpunkter.

8) *Är något av de gamla klassificeringarna giltiga?*

Några historiskt kända grupper får starkt stöd/underlag i vårt träd. Tillsammans med redan nämnda kakaduor och lorier (faktiskt förvånande nog med undulat) fick en kärngrupp av Psittaculine-papegojor i Australasien, som inkluderar ädelpapegojor, sammetspapegojor, kungsparakiter och långstjärtparakiter starkt stöd/underlag (mörkt grön klad). En annan väl underbyggd klad är Platycercine-parakiter som inkluderar de australiska rosellorna, bluebonnet (*Northiella haematogaster*), sångparakiter och kragparakiter och några arter funna på Nya Zeeland och så långt borta som på Fiji (blå klad). En tredje starkt understödd klad är de neotropiska papegojorna i Mexico, Centralamerika, Sydamerika och Västindien, som alla är nära besläktade med varandra mer än de är till några andra papegojor (största klad i blekt grön).

9) *Vad händer härnäst?*

Vi fortsätter vårt arbete med att komplettera med de släkten som saknas genom att samla data för alla arter i särskilda klader. Härnäst, som en del av Erins doktorsavhandling, följer arbetet med ett släktskapsträd på artnivå för neotropiska papegojor. Var beredd på ytterligare spännande avslöjanden om papegojornas familjeträd!

Figur 1. Papegojornas släktskapsträd skapat av genetiska data. Färgerna visar grupper av papegojarter som diskuteras i texten.

Frågor? Om du har ytterligare frågor om familjeträdet för papegojor, sänd dem till Joanna Eckles, PsittaScene Editor, joanna@worldparrottrust.org. Vi ser framemot att besvara dem i en framtida upplaga. För mer information konsultera vår mer detaljerade publikation som publicerades i tidskriften *Molecular Biology and Evolution* (Wright et al 2008, 25(10) 2141-2156). En version finns på vår webbsida <http://biology-web.nmsu.edu/twright/>. Speciellt tack till Smithsonian Institution, the Universidade de São Paulo in Brazil, Victoria University i Wellington på New Zealand, Loro Parque och the National Institute of Toxicology and Forensic Science på Kanarieöarna, Spanien.

Foton: Crimson Rosella © Aardvaark/Flickr.com, Mitred Conure © Mike Bowles, Rainbow Lorikeet © Steve Milpacher, Hyacinth Macaw © Shutterstock, Black-masked Lovebirds © Steve Martin, Eclectus © Shutterstock, Green-cheeked Amazon © Mike Bowles, Sulphur-crested Cockatoo © Shutterstock, African Grey © Shutterstock, Kea © Ron Hoff

Grundläggande fågelhälsovård - Hur vet jag om min fågel är sjuk?

Text och foto: Dr. Brenna Fitzgerald

Vanligtvis är friska papegojor på alerten, klarögda, aktiva och intresserade av vad som händer omkring dem. Fåglarna är förstås individer, aktivitetsnivån och beteendet varierar under dagen och alla papegojor tar sig en tupplur och ägnar en del av dagen till vila. En normal, frisk fågel kan förväntas att under dagens lopp äta, leka, sjunga och kommunicera med hushållets andra medlemmar. Fågelägaren märker ofta att fåglarna är som mest aktiva och ljudligast morgnar och kvällar när hushållsaktiviteterna är som störst samt lugnare under tiderna däremellan.

När du bedömer din fågels hälsa, är långsiktig bedömning väldigt viktig. När hemmamiljön är stabil och följer rutinerna, är en frisk fågel ganska oföränderlig i sitt beteende, både när det gäller aktivitetsnivå och aptit. Därför bör du vara uppmärksam om du märker förändringar, även om de kan verka vara betydelselösa.

Det är en utmärkt idé att regelbundet kolla fågelns vikt. Du kan göra det hemma med en liten våg som väger på gramnivå. Du kan alltid skaffa en speciell våg avsedd för fåglar, men du kan också få en bra och fungerande billig brevvåg från en butik som säljer kontorsvaror. När du kollar din fågels vikt ungefär en gång i veckan, hjälper det dig att se betydelsefulla förändringar. Både stora viktförluster och viktökningar kan vara viktiga och du bör då informera din veterinär om detta.

Du kan också känna på din fågels bröstmuskulatur för att bedöma dess karaktär. Bröstmuskulaturen är vanligtvis välutvecklad hos de flesta fåglar för att ge stöd då de flyger. Den finns på båda sidorna av en bröstbenskam, en tydlig benrygg som är en del av bröstbenet. Börja med att känna varsamt på din fågels bröst för att identifiera bröstbenkammen och glid sedan med fingret åt båda sidorna av den för att känna på den mjukare muskelvävnaden. Bröstmuskulaturen är mer utvecklad hos vissa individer än hos andra och den kan vara något reducerad hos fåglar som inte flyger så ofta. Det som är viktigt är att du lär känna din fågels normala muskelkondition så att du lättare kan känna igen förändringar som kan tyda på sjukdom.

Att känna igen sjukdomssymtom

Förutom att du ska sätta dig in i din fågels normala beteende samt kontrollera bröstmuskulaturen och vikten, ska du också uppmärksamma förändringarna i fågelns energi- eller aktivitetsnivå, aptit, spillning eller dess beteende. Fåglar är kända för att visa väldigt subtila sjukdomssymtom till en början, symtomen blir verkligen synbara när sjukdomsförloppet har gått långt. Vissa har teorin att detta visar evolutionsanpassning: fåglar som kan dölja sjukdomen lyckas bättre undvika rovdjur i naturen. Oavsett orsaken förbiser eller bortser ägaren oftast från de tidiga symtomen och när det är dags att söka hjälp hos veterinären, är fågeln oftast väldigt sjuk. Tydlig och tidig uppmärksamhet är väldigt viktig, eftersom det kan vara avgörande mellan liv och död.

Fåglarna som inte mår bra kan vara tystare, mindre aktiva och visa minskat intresse för att leka eller överhuvudtaget vara sociala. Du kan märka att fågeln tillbringar större delen av dagen genom att sova eller vila, fluffa upp sina fjädrar eller är mindre energisk i normala aktiviteter. Vidare kan en sjuk fågel föredra att sitta på en pinne på en lägre plats i buren eller t.o.m. på burgolvet, oftast för att detta kräver mindre energi. Förändringar i din fågels typiska beteende, också i kommunikationen med andra, kan också vara viktiga.

Du bör också observera om din fågels matlust ändras. Det här rör inte bara aptitförlust (termen är anorexia) men också relativt tilltagande eller avtagande aptit eller en förändring i den mat som fågeln föredrar. Sjuka fåglar kan ibland bli mer ”petnoga” och de visar intresse bara för speciellt god mat och undviker den huvudsakliga dieten.

Dessutom kan din fågels spillning ge värdefull information. Spillningen innehåller tre komponenter, avföring som produceras av mag- och tarmkanalen, urater samt urin som utsöndras av njurarna. Avföringens färg, mängd och konsistens kan variera enormt och det beror på många olika faktorer, bl.a. fågelns diet. Fåglar som huvudsakligen går på fröbaserad diet har i första hand typiskt grön avföring, medan fåglar på formulerad diet (pellets) har större mängder avföring som får färgen från ättn pellets. Avföringen är lös när fågeln konsumerar stora mängder färska frukter och grönsaker. Urater, restprodukter som avsöndras av njurarna, är vanligtvis vita, men kan också vara gräddfärgade eller ljusgula. Urin, som svarar för vätskan i spillningen, är oftast klar, ljusgrön eller kan få färgen från färgade pellets i dieten.

Var på din vakt om du märker förändringar i din fågels spillning eller i din fågels förmåga att släppa spillning, eftersom det kan tyda på sjukdom. Betydande avvikelser i spillningen kan bl.a. vara spår av svart avföring (kallad för melena) som kan beror på blödningar i övre mag- och tarmkanalen, blod i avföringen, lös avföring (diarré), spår av osmält mat i avföringen eller illaluktande avföring. Avvikande uretaner kan vara klargula, gröna eller rosaröda och avvikande urin kan vara mörkgrön, brun eller innehålla blod. Förändringar i urinmängden kan också vara viktig; om du märker en jämn ökning av urinmängden, speciellt om det förekommer i samband med ökad törst, bör du kontakta din veterinär.

Att välja veterinär till din fågel

För alla djur, inklusive människor och papegojor, är förebyggande hälsovård avgörande viktig, eftersom det möjliggör tidig upptäckt av sjukdomen och lämplig behandling. Det här är viktigt, särskilt när det gäller fåglar, eftersom sjukdomssymtomen kan vara subtila och försenad vård kan ha förödande konsekvenser.

Den första regeln är att välja en erfaren fågelveterinär. Det kan vara svårare än det låter, eftersom det finns många veterinärpraktiker som bjuder på stor sakkunskap och skicklighet på olika nivåer.

Det krävs att alla veterinärer fullföljer en fyraårig kurs i veterinärutbildning för att göra sig förtjänt av examen ”Doctor of Veterinary Medicine” (DVM) eller ”Veterinary Medical Doctor” (VMD). Under fyra år studerar eleverna flera olika sorters husdjur och vanligtvis har de möjligheten att välja en huvudinriktning. Studeranden som har särskilt intresse för exotiska arter, bl.a. fåglar, reptiler och små däggdjur, kan ta specialkurser och öka sin praktiska erfarenhet av de här arterna. Men de flesta veterinärprogrammen ger bara grundkunskaper i exotisk medicin. Således måste studenterna med särskilt intresse för exotisk medicin efter examination studera vidare med tilläggskurser, delta i konferenser och få handledning. Alternativt kan de få en mer formell utbildning för att bli ”board-certified” [övers. en läkare/medicinare som har examen inom viss medicinsk specialitet, i fortsättningen specialist] i den specialitet som de har valt. I USA är det the ”American Board of Veterinary Practitioners” (ABVP) som övervakar fågelveterinärernas specialisering och kräver att kandidaterna har slutfört fem års veterinärpraktik och att de klarar av specialtesterna och alla andra betygskrav.

De som har specialiserat sig i fågelmedicin har några extra bokstäver bakom namnet (ABVP-avian) och det finns inte så många sådana experter. Det finns också många icke-examinerade praktiker med särskilt intresse för fåglar och som skaffat sig betydande erfarenhet och som strävar efter att vara uppdaterade via ständigt utbildning. Många av de här personerna ser också vikten av att konsultera mer erfarna kolleger när de möter ett fall som överstiger deras eget kunnande. Vid behov kan de skriva en remiss till en specialistkollega eller till ett sjukhus med ytterligare diagnostiska eller kirurgiska möjligheter. Det finns många bra veterinärer, både specialister och icke-specialister. Svårigheten är att välja den som uppfyller dina och din fågels behov, inger förtroende och är villig att konsultera med andra veterinärer vid behov.

När du väljer veterinär, ta inte bara hänsyn till dennes kunskapsnivå utan också till hans eller hennes förmåga att hantera fåglar, särskilt med betoning på varsam hantering som inte ger onödig stress. Få tag på någon som har många fågelpatienter och som anstränger sig att införskaffa aktuell branschinformation. Om du är tveksam, ställ frågor som kan underlätta bedömningen. Sist men inte minst, sök råd och referenser från pålitliga personer, som andra veterinärer, erfarna uppfödare, återförsäljare eller andra fågelägare.

Förebyggande hälsovård

När du en gång har bestämt dig för en särskild veterinär, är det viktigt att du tar din fågel till ”regelbunden schemalagd undersökning”, bl.a. årliga läkarundersökningar och lämplig vård. I princip bör den här typen av besök vara till för att förbättra din fågels hälsa och välmående genom hjälp att lära dig träningsdetaljer och andra sätt som är berikande för din fågel. Din veterinär kan rekommendera inte bara de här årliga undersökningarna med grundläggande undersökningar men också rutiner med exv. diagnostiska tester som blodprov, för att kontrollera organen. Sådana här tester och förfaranden har utan tvekan värde, men det är klokt att komma ihåg att de inte nödvändigtvis behöver vara obligatoriska och det verkliga välmåendet hos fågeln beskrivs inte enbart av tester och testresultat. Många veterinärer erbjuder också inackorderingstjänster. När du är på resande fot, kan det skänka dig extra sinnesro när du vet att din fågel är under en veterinärs vakande öga.

När borde jag ta kontakt med veterinären?

Den bästa tumregeln om du är tveksam är, GÖR DET. När det gäller fåglar, är det alltid bättre att vara alltför försiktig. Om du är osäker, ring din veterinär och diskutera saken.

Det är också viktigt att veta var ett akutmottagningscentrum ligger, som är utrustat att i akutfall ta hand om din fågel. Det kan vara orealistiskt och överdriven förväntan att tro att veterinärerna vid akuten är kunniga inom hela området som berör fågelmedicin, men det är lämpligt att utnyttja deras tjänster för att stabilisera läget hos fågeln, innan du åker med den till din ordinarie veterinär. Det kan innebära kontroll av blödningar, stabilisering av frakturer, smärtkontroll och vätsketillförsel.

Ingen känner din fågel bättre än du. Därför bör du alltid lita på din intuition om du tror att din fågel kan vara sjuk. Fast symtomen är subtila, bör du ta hänsyn till dem, eftersom de kan vara väldigt betydelsefulla.

Bildtext: När du lärt din fågel att stiga upp på vågen, kan du kontrollera vikten regelbundet. Viktförändringarna kan vara det första viktiga sjukdomssymptomet.

Frisk blåhuvad papegoja är klarögd, på alerten och ägnar sig åt normalt beteende och putsar sig.

Papegojans normala spillning på formulerad diet.

När fåglarna visar symtom som den här nymfparakiten, är de oftast väldigt sjuka.

Fältrapport – framgång med fågelholkar

Av René Valdes, Javier Cruz, Gabriela Ortiz, Francelia Torres och Jose I. Gonzáles.

Det var mot slutet av april 2008 och de rödpannade araparakiterna (*Rhychopsitta pachyrhynca*) i ”Madera” i Chihuahua, Mexico höll på att välja nya håligheter för den kommande häckningsperioden. Om två månader skulle de första äggen vara lagda. Enligt vår 14-åriga erfarenhet om arten och dess förkärlek till åldrande aspar, designade vi, byggde och hängde upp 20 konstgjorda fågelholkar. ”Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey” (ITESM) började 1995 forska på den här arten och arbeta för att bevara den. Vi hade ett möte 2008 med stöd av World Parrot Trust, lokala ”Ejidos” (markägare) och ledande myndigheter angående projektets betydelse och förverkligandet av den nya återställningsplanen för papegojor. Markägaren samtyckte till att låta hänga upp fågelholkarna och bad ITESM hålla dem informerade om projektets utveckling och hur papegojornas häckning lyckades. Lokalt intresse för rödpannade araparakiter var väldigt annorlunda när projektet började året 1995. Nu har bevarandet och hållbarhetsarbetet involverat en ny generation.

Holkarna designades efter måtten från papegojornas naturliga bon, t.ex. bredd, djup och ingångens diameter. På samma sätt tog vi hänsyn till parametrarna i naturliga hål när vi installerade holkarna, t.ex. bergslutningens läge, höjd, lutning och höjd från marknivån. Holkarna placerades på tre olika sortens trån: douglasgran (douglas fir), mexikansk vit tall (mexican white pine) och durangotall (durango pine).

Den 20 juni, precis 50 dagar efter installationsprocessen var användandet av holkarna 30 % (6 holkar). Papegojorna använde sex holkar under häckningstiden, men det bekräftades att endast en av holkarna användes som häckningsplats. Med detta har vi alltså bekräftat den allra första framgångsrika användningen av fågelholkar för denna utrotningshotade art. Det lades tre ägg, tre fågelungar kläcktes, men olyckligtvis dog en av dem första veckan. Två andra blev flygfärdiga två månader efter kläckningen.

De andra fem holkarna användes för övernattnings, men vi observerade också beteenden som tydde på att papegojorna höll på att bygga bo. Papegojorna lade in bomaterial som exempelvis fjädrar. De framställde också sågspån genom att krafsa på interiören. Detta är ett positivt tecken för kommande år fast papegojorna inte lyckades i första försöket under denna häckningstid. De tyckte dock om holkarna och bosatte sig snabbt i dem!

Projektteamet vill tacka World Parrot Trust för ekonomiskt stöd och speciellt Jamie Gilardi för delgivande av kunskaper och råd. Vi tackar också Daniel Perez, representant för Ejido El Largo south area och the Conservation and Forest Development Unity #2 (Unidad de Conservación y Desarrollo Forestal #2) från Ejido Alfonso Dominguez för deras stöd och resurser i dessa bevaringsområden för rödpannade araparakiter.

Bildtext: Utrotningshotade rödpannade araparakiters första dokumenterade användande av holkar. Av sex bosatta holkar används en holk för häckning. Paret lade 3 ägg och 2 ungar blev flygfärdiga.

Berg- och dalbana - Uppfödning av Puerto Ricoamazon

Text och foto: Ricardo Valentin

Ansträngningarna att föda upp den kritiskt utrotningshotade Puerto Ricoamazonen (*Amazona vittata*) i fångenskap är försök som varit igång i decennier. Men nu på sistone har vi lyckats föda upp ett betydelsefullt antal papegojor i fångenskap. Vi har kunnat nå en jämn nivå i uppfödning av flygfärdiga fågelungar i Rio Abajo Aviary, och detta har långt överstigit alla tidigare ansträngningar i denna arts fortplantningshistoria i fångenskap. Många viktiga insikter och händelser tillsammans hjälpte oss nå denna framgång.

Forskning

Det faktum att Puerto Ricoamazonen med svårighet häckar i fångenskap trodde man i många år hade någonting att göra med inavel och medicinska förhållanden, att voljärerna var placerade i ogynnsamt klimat, att paren betedde sig avvikande eller att dieten inte var rätt för deras behov. En stor del av ansträngningarna har under åren koncentrerats för att ta itu med de här olika förhållandena. När jag började som fågeluppfödare i Rio Abajo Aviary (RA) år 1999 bestämde jag mig för att studera all tillgänglig information för att försöka avgöra med vilka metoder störst framgång nås att föda upp fler flygfärdiga fågelungar.

Olyckligtvis var anteckningarna i Luquillo Aviary (LU), där våra fåglar hade sitt ursprung, inte tillräckligt detaljerade för att urskilja vilka individer som hade uppnått högst produktivitet i voljären. Å andra sidan hade RA's första uppfödare, Jose Rodriguez, samlat stora mängder information om voljärens skötsel. Mina första beslut angående skötsel grundades på denna guldåder av basfakta.

En särskilt anmärkningsvärd detalj kom fram vid analys av denna information. Det var att förlust av ägg och fågelungar som resultat från papegojornas beteende, vägde mycket tyngre än alla de andra orsakerna. För att vara säker på att vara på rätt spår, sökte jag hjälp från Dr. Joseph Wunderle. Dr. Wunderle, en ornitolog, har följt Puerto Ricoamazon-programmet under många år och han har en enastående förståelse för programmet och dess historia.

En ny riktning

Dr. Wunderle delade med sig till mig av sin personliga analys om information rörande voljären. Han bekräftade min misstanke om att brist på kompetenta föräldrafåglar med jämnt humör var en av de viktigaste, om inte den viktigaste orsaken, till programmets svårigheter att avla den här arten. Han iakttog att i Rodriguez's voljär var de bästa avelsfåglarna par som föräldrarna hade fött upp. Handmatade fåglarna var ofta dåliga föräldrar och det krävdes vanligtvis omsorgsfull skötsel för att få dem slutföra häckningsperioden framgångsrikt. Med vissa par gick det aldrig bra. Det verkade stå klart att det enklaste sättet att öka produktiviteten var att öka antalet fåglar som var uppfödda av föräldrar, som var födda i voljären och att locka så många som möjligt att bli en del av den häckande populationen.

Men att hålla kvar ett betydligt antal fåglar som var uppfödda av föräldrar i populationen i fångenskap visade sig vara omöjligt, åtminstone till en början. Hösten 1999 lämnade jag en rapport till "Interagency committee". Jag bad om mera tid att bilda en population i RA innan fåglarna togs till frisläppningsprogrammet, som skulle börja år 2000. Min tes var att antalet fertila par, som var tillgängliga i voljärerna vid den tiden, var för litet för att få tillräckligt med flygfärdiga fågelungar både avseende att öka antal fåglar i fångenskap och att fylla behovet i frisläppningsprogrammet. Olyckligtvis ansåg inte kommittén detta. Vid den tiden hade

planerna för frisläppning pågått under flera år och den allmänna opinionen var att voljärerna kunde stå för både frisläppning och ökad produktion. Så det bestämdes att RA skulle stå för en betydande del av fåglar för frisläppning i en karibisk nationalpark (Caribbean National Forest).

Det mest osannolika

Under de två följande åren bidrog RA med 19 fåglar till frisläppningsprogrammet. Siffran var ungefär 65 procent av produktionen i RA under dessa två år. Eftersom frisläppningsprogrammet tog de bästa fåglarna, hade jag nu de svagaste fåglarna, som vanligtvis hörde till de handmatade och som tidigare konstaterats, inte bara var svåra att ta hand om utan vanligtvis också var sämre föräldrar. Eftersom några fåglar dog unga eller blev sjuka, var reserven på eventuellt bra avelsfåglar ännu mindre än vad de verkliga siffrorna antydde. Jag tvivlade på att någonsin kunna lyfta vår fågelproduktion högre än till tolv till sexton flygfärdiga fågelungar per år. Men sedan hände det någonting helt oväntat och som man säger i romaner, spänningen steg.

I december 2001 dog en av våra Haitiamasoner (*Amazona ventralis*) efter att ha varit sjuk en tid på grund av någon mystisk sjukdom. När vi fick resultatet från obduktionen blev vi förstummade av häpnad. Den fastställda dödsorsaken var PDD (proventricular dilatation disease [övers. s.k. arasjukan]). Nyheten var djupt deprimerande och vi i RA funderade förtvivlat över vårt misslyckande. Karantän infördes kort efter det att resultatet från obduktionen hade meddelats. Inte en enda fågel fick lämna voljären innan experterna var helt säkra på att våra fåglar inte åstadkom något hot mot artens överlevnad. Karantänen varade i fem år. De första månaderna i karantän var svåra för personalen, eftersom varje dödsfall betraktades med stor rädsla. Men när månaderna gick och ingen av de döda fåglarna hade några tecken på PDD, började det spira glimtar av hopp. Jag började undra om vi inte kunde omvandla besvikelsens bittra kalk till att njuta segerns sötma på grund av införd PDD-karantän. Det är överraskande hur den mest osannolika händelsen – det faktum att en fågel dog i en förfärlig, arthotande sjukdom, som dock aldrig mera påträffades inom flocken, ändrade programmets historia.

Åren i karantän

På grund av karantänen, kunde vi nu, fem år i rad, behålla hela vår produktion av flygfärdiga fågelungar. Jag hade egentligen fått det som jag önskat efter år 1999. Under dessa fem år sparade vi inga resurser för att vara säkra på att våra fåglar skulle växa upp till välanpassande föräldrar och så småningom bli bra avelsfåglar, det som vi så förtvivlat behövde för programmet. RA's personal, Brian Ramos, Jong Piel Banchs och Tomas Medina spelade en oumbärlig roll i detta uppdrag. Jag är tveksam om vi hade lyckats utan deras hängivna arbete. Vår strategi gav inte resultat omgående. Under de första fyra åren i karantän gick vår produktion ned till cirka 10 fåglar per år. Den viktigaste orsaken var att det var så få fåglar som var tillgängliga att bilda par och alla av dem passade inte ihop eller kunde inte fortplanta sig. Men under år 2006 blev de första fåglarna som uppväxte under karantän, könsmogna och allting förändrades.

Under 2006 tillsatte vi tio nya häckningspar till populationen. De var egentligen inga par utan det var fåglar som vi med stor ansträngning hade ägnat tid att föda upp på rätt sätt. Resultaten blev förbluffande. Antalet flygfärdiga fågelungar mer än fördubblades inom ett enda år, från 12 till 29. Det var dessutom bra att inte bara några par var 100 % fertila under deras första år, men att de också födde upp egna ungar med knapp skötsel från vår sida. Ett väldigt betydelsefullt framsteg var att antalet fertila par, som började med fyra år 1999, var sju under

2001, gick sedan upp till tjugotvå under år 2009. Mellan åren 2006 och 2008 producerade voljären nittio fåglar – en rekordnivå. Ett oväntat resultat var att när det var dags att börja frisläppningarna i ett karstområde i Puerto Rico år 2006, hade vi ett stort antal könsmogna, föräldrauppfödda fåglar tillgängliga för frisläppning. Från 2006 till 2008 har mer än 60 fåglar blivit frisläppta i Rio Ajabo-skogen mest med bidrag från RA's voljär. Den vilda populationen i RA-skogen är nu mellan 32 och 40.

Efter att ha testat fåglarna under fem år, är nu voljären förklarad fri från PDD. Man tog biopsier från utvalda fågelgrupper under åren, kropparna undersöktes noggrant för tecken på PDD och varje sjuk fågel kontrollerades för varje symtom som kunde visa de klassiska symtomen. Under de senaste åtta åren har inte en enda fågel haft spår av smittan.

Till sist

Jag tror inte att jag kan ge någon ett bestämt recept för framgång – ett recept som garanterar fåglars fortplantning eller en särskild tillsattdiet som gör fåglarna fertila. Men det finns vissa saker som jag kan rekommendera som kan hjälpa till med så att fortplantning i fångenskap fungerar bättre.

Du måste noga ta reda på dina fåglars bakgrund och individuella beteendemässiga särdrag. Inställningen 'allt-passar-åt-alla' passar inte, och fåglarna kommer bara att häcka om man tar hänsyn till deras speciella behov.

Konstatera de viktigaste problemen som påverkar fåglarnas häckning. Biokemisk forskning, matematiska analyser och genetiska fingeravtryck är väldigt användbara redskap, men de måste utsättas för bedömning av de människor som har kontakt med fåglarna. Det här är ett område där en order uppifrån inte fungerar riktigt bra.

Det behövs folk som har erfarenhet, eftersom sådana här program oftast måste klara av osannolika och oväntade händelser. Bestämda regler fungerar inte vid sådana tillfällen. Häckningsprogrammen i fångenskap förutsätter att du inte enbart kan klara svåra utmaningar utan också att du snabbt kan dra nytta av varje möjlighet som dyker upp. Slutligen är det väldigt viktigt att du kommer ihåg att djur i ett fångenskapsprojekt, i vårt fall papegojor, inte är passiva vittnen till olika skötseltekniker. Skötseln måste vara en del av ett särskilt hänsynstagande till fågelns känslighet och förmåga att tåla olika saker. Jag vet att det här låter hemskt kramigt och känslomässigt, men i många fall är det nödvändigt med denna hänsyn. Jag önskar att någonting av det som jag skrivit kan vara till hjälp för de som är engagerade i detta ädla vägstycke, att rädda utrotningshotade arter från att bli förlorade för alltid.

Ricardo Valentin är Rio Abajo Aviary's fågeluppfödare. Han bor där och odlar orkidéer på fritiden. Han gillar fotografering och han syns sällan utan sin kamera. Han älskar sina orkidéer, eftersom de inte biter eller skriker, och deras flyktförsök är ytterst svaga.

Citat: "... det enklaste sättet att öka produktiviteten är att öka antal fåglar som är uppfödda av föräldrar..."

Mera djuplodande information om det omfattande arbetet för denna art finns i boken "The Parrots of Luquillo", tillgänglig på www.parrots.org/estore

Bildtext: Det yttersta målet för Puerto Ricoamazonens kläckta ungar (längst till vänster) är att anpassa sig framgångsrikt till livet i det fria.

(Ovan och till vänster) Ett vilt par försvarar reviren inne i voljären och även häckningsburarna, där de ansätter fågeluppfödare som kontrollerar fågelbona. Att skapa revir inleder häckningen – förhoppningsvis kommer detta par att försöka göra just det under RA-personalens vakande öga (nedan).

En väldigt sällsynt bild om dominerande interaktion i naturen visande både dominans och parningslek. Hanens upprätta ställning, kupade vingar och spretande stjärt imponerar på honan. Hennes sänkta huvud och lätt hängande vingar visar att hon förstår hans avsikt och godkänner honom. Honorna visar allmänt väldigt lite intresse för hannar som de kan dominera över. Om hon skulle vara hotad, skulle hon ha en rak defensiv ställning eller så skulle hon ha flugit iväg.

Papegojhändelser

Lorimöte

Den 7 juli 2009. Essex, UK, 12:30 - 4:30

Rosemary Low har organiserat ett program i Tropical Wings Bird Park och det innehåller tal av Allan Manning om häckande lorier, av David Woolcock om loriervoljärer och av Rosemary Low om utfodring av lorier.

Telefon: Rosemary Low, 01623 846430

Internationellt papegojsymposium

Den 26-28 juni 2009. Trinity College, Dublin, Irland

WPT-direktören Jamie Gilardi kommer att hålla hälsningsanförande som en av 16 talare som kommer från hela världen.

Web: <http://wwwparrotssymposium.com>

WPT's 20e årsjubileum

Den 30 juni & den 1 juli 2009 i Hayle, Cornwall, UK

Fira med oss, träffa WPT personal, förvaltare, och projektpersonal. Njut bakom kulisserna i Paradise Park.

Web: www.parrots.org/invitation

Tack

Skulptör Alan Derrick skänkte över \$ 1,000 till WPT i samband med en ”online”-auktion av hans amazonfjäderskulptur ”Större-än-livet”. Se WPT-shoppen för att se andra av Alans skulpturer och tryck.

Ändra din adress online på www.parrots.org

Web: www.parrots.org/addressupdate

PsittaNytt

Hjältepapegoja

En papegoja larmade sin ägare med nödrop, då en liten flicka höll på att kvävas av frukosten, och har blivit hedrad som hjälte.

Willie, en munkparakit, har fått det lokala Röda korsets pris. I november passade Willies ägare, Megan Howard, ett litet barn. Howard lämnade rummet och den lilla flickan, Hannah, fick ett kvävningssanfäll. Willie skrek uppreparande ”mama, baby” och flaxade med vingarna. Howard kom tillbaka och hittade flickan som redan hade börjat bli blå.

Howard räddade Hannah men sade att Willie ”är den riktiga hjälten.”

Källa: Associated Press

Läsande kompisar

Läs- och skrivkunnigheten har fått ett betydelsefullt lyft i Mulberry School i Los Gatos, där eleverna håller på att bli hönsjärnor – men på ett bra sätt. Tredjeklasslärare Judy Quigley sade att elevernas vanor att lära sig har förbättrats dramatiskt genom att de läser för Starbuck, en sjuårig timnejako.

Källa: av Shannon Barry, Los Gatos Weekly-Times

<http://www.mercurynews.com/cupertino/>